

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 8P/79/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7823200940
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2023:7823200940.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava JUDr. Jarmilou Dušákovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti - A. B., nar. XX. XX. XXXX a C. B., nar. XX. XX. XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom JUDr. B. D., vyšším súdnym úradníkom Okresného súdu Rožňava, deti rodičov - matky - E. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. D. - F. G., A. XXXX/XX, a nevedeného otca, na návrh Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny H., I. XXX, H., v konaní o pozbavenie rodičovských práv, vyslovenie osvojiteľnosti, takto

rozhodol:

I. Súd **vyslovuje**, že maloleté deti A. B., nar. XX. XX. XXXX a C. B., nar. XX. XX. XXXX sú **osvojiteľné**.

II. Súd **pozbavuje** matku E. B., nar. XX. XX. XXXX výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletým deťom A. B., nar. XX. XX. XXXX a C. B., nar. XX. XX. XXXX.

III. Súd **ustanovuje** maloletým deťom A. B., nar. XX. XX. XXXX a C. B., nar. XX. XX. XXXX za poručníka Centrum pre deti a rodiny A. – G. C..

IV. Žiaden z účastníkov **nemá** právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ - Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny H. svojím návrhom doručeným súdu dňa 25.04.2023 žiadal, aby súd pozbavil matku výkonu rodičovských práv a povinností voči maloletým deťom, vyslovil, že maloleté deti sú osvojiteľné a ustanovil maloletým poručníka Centrum pre deti a rodiny A. – G. C..

2. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že maloleté deti boli krátko po narodení zo starostlivosti rodičov odňaté, nakoľko boli opakovane hospitalizované na Detskom oddelení NsP D. G. C. H. z dôvodu hrubého zanedbávania ich potrieb a neprospievania (nepriberania na váhe). Z toho dôvodu podali návrh na vydanie neodkladného opatrenia. Tunajší súd návrhu vyhovel a vydal uznesenie sp. zn. 7P/256/2018-25 zo dňa 31.08.2018, ktorým boli maloleté deti A. a C. B. dočasne zverené do ústavnej starostlivosti zariadenia J., centrum pre obnovu rodiny K.. Nakoľko toto zariadenie nevykonáva nariadenú ústavnú starostlivosť boli maloleté deti na základe uznesenia tunajšieho súdu sp. zn. 8P/35/2021 zo dňa 25.03.2021 dočasne umiestnené do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny A. – G. C.. Maloleté deti A. a C. sú aj naďalej umiestnení v L. A. – G. C. v starostlivosti profesionálneho náhradného rodiča, kde sa im poskytuje všestranná starostlivosť. Veľmi rýchlo sa adaptovali na nové prostredie, deti sú veselé, hravé, usmievavé, v rámci ich veku a slovnej zásoby komunikatívne. Matka ani ostatní príbuzní neprejavujú záujem o maloleté deti. Od doby vyňatia maloletých detí z prirodzeného prostredia matka nevyvíja žiadnu snahu o zlepšenie jej finančných a sociálnych podmienok, odôvodňuje to jej

nepriaznivou finančnou situáciou, ani nepociťuje potrebu zmeny k lepšiemu spôsobu života. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti majú za to, že súčasné podmienky v rodine sú na návrat maloletých detí nevyhovujúce.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s listinnými dôkazmi – s rodnými listami maloletých detí, správami Centra pre deti a rodiny A. – G. C., správou ÚPSVaR H. o vykonanom šetrení v rodine, správou Obce F. D., potvrdením ÚPSVaR H. o trvalom pobyte matky ako aj ďalšími listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou spisu, a to súdom vyžiadanými správami, ostatným spisovým materiálom a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

4. Súd pojednával dňa 26.06.2023 v neprítomnosti Centra pre deti a rodiny A. – G. C., ktoré centrum s návrhom súhlasilo, súhlasilo aj s ustanovením za poručníka maloletým deťom a zároveň vyjadrilo súhlas s tým, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti. Navrhovateľ – ÚPSVaR H., matka maloletých detí a procesný opatrovník boli prítomní na pojednávaní.

5. Navrhovateľ na pojednávaní uviedol že, podmienky u matky sú pre návrat detí nevyhovujúce. Matka od umiestnenia maloletých detí neprejavila záujem o starostlivosť o maloleté deti. Deti nemajú vybudovaný vzťah s matkou, keďže od narodenia s ňou neboli. Matka maloletých detí na predmetnom pojednávaní súhlasila s podaným návrhom. Procesný opatrovník vo svojej výpovedi uviedol, že navrhuje návrh vyhovieť, teda pozbaviť matku maloletých detí rodičovských práv, vysloviť osvojiteľnosť nad maloletými deťmi a za poručníka ustanoviť Centrum pre deti a rodiny A. – G. C..

6. Podaním doručeným súdu dňa 28.06.2023 Centrum pre deti a rodiny A. – G. C. vyjadrili, súhlas s tým, aby menované zariadenie bolo ustanovené za poručníka maloletých detí ako aj s celým podaným návrhom.

7. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch, týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi, alebo zákonodarnými orgánmi.

8. Podľa ustanovenia § 38 ods. 4/ Zákona č. 36/2005 Z.z., zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozoreniam závažným spôsobom zanedbáva súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

9. Podľa ustanovenia § 39 ods. 2/ Zákona o rodine, ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 alebo 4 vo vzťahu k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu poručníka.

10. Podľa ustanovenia § 39 ods. 4/ Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

11. Podľa ustanovenia § 56 ods. 1/ 2/ 3/ Zákona o rodine, ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v rozsahu súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. Poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu. Ak sa poručník o dieťa osobne nestará dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

12. V zmysle ust. § 102 ods. 1/ písm. a) Zákona o rodine, na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevyňaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka.

13. Podľa ust. § 102 ods. 3/ Zákona o rodine, súhlas na osvojenie v prípadoch uvedených v odseku 1/ dáva opatrovník, ktorý bol osvojovanému maloletému dieťaťu ustanovený v konaní o osvojenie. Na ustanovenie opatrovníka sa primerane použijú ustanovenia § 60 a 61. Funkcia opatrovníka zaniká vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.

14. Podľa ust. § 102 ods. 4/ Zákona o rodine, o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1/ rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

15. V zmysle ustanovenia § 137 ods. 1/ 2/ Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), návrh na začatie konania o osvojiteľnosti môže podať zákonný zástupca dieťaťa, u ktorého sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, orgán sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie v ktorom je dieťa umiestnené. Ak súd zistí, že sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva môže začať konanie aj bez návrhu, ak sa už nezačalo skôr na návrh.

16. V zmysle ustanovenia § 138 ods. 1/ 2/ 3/ 4/ CMP, účastníkmi konania o osvojiteľnosti sú navrhovateľ, dieťa a jeho rodičia. Maloletý rodič dieťaťa, ktorý dosiahol vek 16 rokov je účastníkom, aj keď nie je zákonným zástupcom dieťaťa. V konaní má spôsobilosť samostatne konať pred súdom. Maloletý rodič dieťaťa, ktorý nedosiahol vek 16 rokov, musí byť zastúpený svojím zákonným zástupcom. Rodičia dieťaťa nie sú účastníkmi, ak sú pozbavení rodičovských práv a povinností, ak sú pozbavení spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak nie sú schopní posúdiť dôsledky osvojenia. V týchto prípadoch je účastníkom poručník. Rodičia dieťaťa nie sú účastníkmi ani vtedy, ak dali súhlas na osvojenie dieťaťa vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

17. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že právoplatným rozsudkom tunajšieho súdu pod sp.zn. 8P/32/2022 zo dňa 24.05.2022 bola nad maloletými nariadená ústavná starostlivosť v Centre pre deti a rodiny A. – G. C., kde sa maloleté deti aj doposiaľ nachádzajú. Maloleté deti sa v novom prostredí rýchlo adaptovali a v zmysle správ CDR A. – G. C. maloletým deťom táto forma starostlivosti prospieva na ich fyzický aj psychický vývoj. Matka maloletých detí doposiaľ o ne neprejavovala žiaden záujem a do toho času neprejavila snahu o zlepšenie jej životných podmienok a prostredia v ktorom žije.

18. Na základe vyššie uvedených skutočností, citovaných zákonných ustanovení a predovšetkým s poukazom na to, že prvoradým hľadiskom v tomto konaní je záujem dieťaťa, súd rozhodol tak, že pozbavil matku maloletých detí výkonu rodičovských práv a povinností a vyslovil, že maloleté deti sú osvojiteľné.

19. Súd ustanovil maloletému opatrovníka v osobe poručníka, na vykonanie neodkladných úkonov až do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci jeho osvojenia tak, ako je uvedené vo výroku III. tohto rozhodnutia.

20. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie cestou tunajšieho súdu na príslušný Krajský súd do 15 dní od jeho doručenia v 3 vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1, 2 CSP,

(1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c/ rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávne obsadený súd,
d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.